

Stroom

exformation

Agnieszka Kurant

1 december 2013 - 23 februari 2014

Agnieszka Kurant exformation Introductie

Een versie van de New York Times van het jaar 2020 samengesteld uit berichten van een professionele helderziende en geschreven door NYT journalisten, een verzameling van boeken die enkel bestaan als vermeldingen in andere boeken, conceptuele kunstwerken die tot nu toe alleen bestonden als suggesties, een soundtrack van stiltes uit beroemde speeches, werken van inkt die verdwijnt en verschijnt afhankelijk van het weer, een film met personages die werden weggehaald uit Hollywood films, een zwevende meteoriet.

Phantom Library
Foto: Eduardo Ortega, courtesy Tanya Bonakdar Gallery en Fortes Vilaca Gallery

Agnieszka Kurant *exformation*

1 december 2013 t/m 23 februari 2014

Opening: zaterdag 30 november, 17 uur (voorafgegaan om 16 uur door een gesprek tussen Agnieszka Kurant en Chris Fitzpatrick)

Locatie: Hogewal 1-9, Den Haag

Basisontwerp gids: Thonik, Amsterdam

Foto op omslag: Agnieszka Kurant, *Political Map of Phantom Islands* (detail)

Foto: Eduardo Ortega, courtesy Tanya Bonakdar Gallery en Fortes Vilaca Gallery

Stroom Den Haag presenteert de eerste Nederlandse solotentoonstelling van de Poolse kunstenaar Agnieszka Kurant. Kurant presenteert bestaande en nieuwe werken die verbonden zijn door haar fascinatie voor vluchtige of onwaarneembare aspecten van de werkelijkheid, zogenaamde fantomen, ongrijpbare of onzichtbare krachten, de uitwisseling van symbolische waarde en de esthetiek en politiek van het editen.

De titel van de tentoonstelling, *exformation*, verwijst hier ook naar: 'exformation' is een term die eind jaren '90 door de Deense wetenschapsjournalist Tor Nørretranders werd geïntroduceerd om het bewust weglaten van informatie te benoemen.

Zo bevat de tentoonstelling bijvoorbeeld de nieuwe film *Cutaways*, een portret van het onzichtbare universum van fantoom personages die volledig zijn verwijderd uit de final cut van speelfilms. Of *Phantom Estate*, een nieuw werk waarbij Kurant verder gaat op haar onderzoek naar ficties, speculaties en mogelijke vervalsingen in de werking van het oeuvre van conceptuele kunstenaars.

“Hoewel haar werk zich concentreert op het fictieve, heeft ze een zeer reële en praktische flair voor de implementatie en realisatie van de werken en de technieken die daarvoor nodig zijn. Kurant werkt altijd met verrassende, zeer hoog gekwalificeerde professionals uit de wereld van wetenschap en technologie,

die haar helpen haar 'magische effecten' te realiseren,” schrijft Diedrich Diederichsen in zijn tekst geschreven over het werk van Agnieszka Kurant ter gelegenheid van haar tentoonstelling bij Stroom.

Kurant onderzoekt hoe fantomen, fictie, die dingen die worden weggelaten en geruchten invloed uitoefenen op de sociale, economische en politieke systemen van de wereld waarin wij leven. Ze verkent daarmee de hybride, steeds wisselende waarde, status en aura van objecten. Door zich te richten op datgene wat we niet weten, op de mutatie van kennis, het onderbewuste, collectieve intelligentie en immateriële arbeid, richt Kurant de aandacht op gaten in de logica die ons verwarren maar ons ook informeren en ons begrip van de realiteit mede bepalen.

In de woorden van Diedrich Diederichsen: “Agnieszka Kurant thematiseert de relatie van fictie tot het echte op een geheel eigen manier. Fictie is bij haar niet zomaar de vervalsing van de werkelijkheid, de verzonnen realiteit, de kunstmatigheid of leugen zoals voorgesteld door verschillende ethische en politieke critici van fictie. Noch is het een surrogaat of alternatief voor de werkelijkheid en dus een doodlopende weg uit deze werkelijkheid, een drug, escapade, of fout. Integendeel, het is voor haar een tweede schepper van de werkelijkheid, een onwetige of verstoten zuster van de demiurg, niet verankerd in de werkelijkheid maar in staat

om deze te beïnvloeden of wijzigen. Voor Agnieszka Kurant heeft fictie altijd werkelijke effecten.”

Agnieszka Kurant werd in 1978 geboren in Polen; ze woont en werkt in New York. In 2010 vertegenwoordigde ze Polen op de Biënnale van Venetië (samen met architect Aleksandra Wasilkowska). Daarnaast is haar werk ondermeer te zien geweest in solo- en groepstentoonstellingen bij Objectif Exhibitions, Antwerpen (2012); CoCA, Torun, Polen (2012); Witte de With, Rotterdam (2011); Performa Biennial, New York (2009); Athens Biennale (2009); Frieze Projects, Londen (2008); Moscow Biennale (2007); Tate Modern, Londen (2006); Mamco, Genève (2006); en Palais de Tokyo, Parijs (2004). Kurant was als artist in residence verbonden aan Location One, New York (2011-2012); het Paul Klee Center (Sommerakademie), Bern (2009); ISCP, New York (2005) en Palais de Tokyo, Parijs (2004). In 2009 stond zij op de shortlist voor de International Henkel Art Award (MUMOK, Wenen). In 2008 publiceerde Sternberg Press Kurant's monografie *Unknown Unknown*.

Werken in de tentoonstelling

Endless Second

Een sculptuur in de vorm van een meteoriet die op “magische” wijze, maar in wezen door middel van magnetisme, in de lucht blijft zweven. Dit is een fragiele sculptuur die op bewegingen van de lucht, bijvoorbeeld wanneer iemand langsloopt, reageert. Dit anti-zwaartekracht werk wordt beheerst door een onbekende logica, waarvan de regels nog moeten worden uitgevonden.

Endless Second en *88,7 (title variable)*
Foto: Isabelle Arthuis. Courtesy Objectif Exhibitions, Antwerpen

Phantom Library

Voor het werk *Phantom Library* heeft de kunstenaar denkbeeldige boeken geproduceerd. Deze boeken zijn nooit geschreven, gelezen of gepubliceerd, maar worden beschreven in echte boeken door auteurs zoals Stanislaw Lem, Roberto Bolaño en Jorge Luis Borges. Kurant presenteert ze als sculpturale objecten waarvoor ze ISBN nummers en barcodes heeft verworven. Ze geeft daarmee deze fantoom boeken een status in de materiële wereld.

Phantom Library
Foto: Eduardo Ortega, courtesy Tanya Bonakdar Gallery en Fortes Vilaca Gallery

Maps of Phantom Islands

Maps of Phantom Islands toont onbestaande eilanden die doorheen de geschiedenis van de cartografie op belangrijke politieke kaarten werden geplaatst. Soms werden die eilanden waargenomen als luchtspiegelingen of ze werden simpelweg uitgevonden door ontdekkingsreizigers. Deze fictieve gebieden leiden vaak tot echte politieke conflicten. De kaart is gedrukt met thermisch-gevoelige inkt die er voor zorgt dat het beeld verschijnt of verdwijnt afhankelijk van het weer.

Maps of Phantom Islands
Foto: Eduardo Ortega, courtesy Tanya Bonakdar Gallery en Fortes Vilaca Gallery

88,2 (title variable)

In *88,2 MHz* – de titel verandert al naar gelang de frequentie van de radio die wordt gebruikt wanneer het werk wordt getoond – zendt een cassettespeler gekoppeld aan een radiozender het geluid uit van stille pauzes. Deze stiltes zijn overgenomen uit verschillende radio-uitzendingen van politieke, intellectuele en economische speeches. Deze tape met de compilatie van stiltes is tevens een echt werkende versie van het fictieve werk dat in de novelle *Collected Silences Murke's* (1955) van Heinrich Boll wordt beschreven.

Endless Second and 88,7 (title variable)
Foto: Isabelle Arthuis, Courtesy of Objectif Exhibitions, Antwerpen

Future Anterior

Dit werk bestaat uit een versie van The New York Times uit het jaar 2020. Een professionele helderziende die regelmatig samenwerkt met Interpol, politie en overheden en die als een betrouwbare bron van informatie voor zakenmannen en politici wordt beschouwd, werd door Kurant gevraagd om te voorspellen wat er in en rond 2020 zal gebeuren. Deze voorspellingen werden in een daadwerkelijk uitgave van The New York Times gegoten, met artikelen geschreven door verschillende NYT journalisten, een barcode en advertenties gekocht door bestaande bedrijven. Deze krant is echter gedrukt met verdwijnende inkt, die boven de 21 graden volledig onzichtbaar wordt.

Future Anterior
Foto: courtesy Tanya Bonakdar Gallery en Fortes Vilaca Gallery

Cutaways, 2013. Cinematografie: Michael Simmonds. Courtesy Anna Lena Films, Tanya Bonakdar Gallery en Fortes Vilaca Gallery

Phantom Estate

Dit nieuwe werk onderzoekt auteurloze structuren, ficties, speculaties en mogelijke vervalsingen in het oeuvre van conceptuele kunstenaars. Het analyseert op kritische wijze de mythologie rond conceptuele kunstpraktijken alsook de hybride status van objecten. Het werk bestaat uit een architecturale vorm, een klein sokkel-display museum, een miniatuur instituut, voor diverse fantoom werken. Deze werken zijn gebaseerd op onvolledige, nauwelijks vernoemde of juist vaak doorvertelde 'werken' van overleden conceptuele kunstenaars zoals Marcel Broodthaers, Guy de Cointet, Alighiero Boetti, Lee Lozano, Edward Krasinski en Gino de Dominicis.

Phantom Estate is een stap in Kurant's onderzoek naar 'onbekende onbekenden' en het hybride auteurschap. Het werk bevat ook een artificial intelligence onderdeel geïnspireerd op gesprekken van de kunstenaar met de AI wetenschapper Luc Steels, directeur van het Artificial Intelligence Laboratory aan de Vrije Universiteit in Brussel. *Phantom Estate* is ontwikkeld als een intelligent kunstwerk dat zijn eigen wil en agenda heeft.

Cutaways

Cutaways is een portret van het onzichtbare universum van fantoom personages die volledig zijn verwijderd uit de final cut van speelfilms na beslissingen van film editors, regisseurs en producenten ten aanzien van de filmduur of de filmstructuur. Terwijl er in de films geen zichtbare sporen zijn van deze personages, behoren de verhalen vreemd genoeg toch ook hen toe. *Cutaways* neemt dit niemandsland of autokerkhof van over-tollige karakters en weggegooiden verhalen als onderwerp.

Cutaways, 2013.
Cinematografie:
Michael Simmonds. Courtesy
Anna Lena Films,
Tanya Bonakdar
Gallery en Fortes
Vilaca Gallery

Cutaways adresseert editing, een alom aanwezig intellectueel en politiek instrument en is gemaakt in samenwerking met de legendarische film editor Walter Murch (*The Godfather*, *Apocalypse Now*). In de film van

Kurant zien we de ontmoeting tussen drie verwijderde personages uit verschillende grote Amerikaanse films, gespeeld door de toenmalige acteurs die hun personages van toen opnieuw spelen: Charlotte Rampling als de lifter die weggeknipt is uit *Vanishing Point* (1971) van Richard C. Sarafian, Abe Vigoda als de advocaat en beste vriend van hoofdpersonage Harry Caul in Francis Ford Coppola's *The Conversation* (1974) en Dick Miller als de weggeedite eigenaar van het autokerkhof, Monster Joe, in Quentin Tarantino's *Pulp Fiction* (1994).

Cutaways
Cutaways, 2013.
Cinematografie:
Michael Simmonds. Courtesy
Anna Lena Films,
Tanya Bonakdar
Gallery en Fortes
Vilaca Gallery

Stroom School

Stroom School is de overkoepelende term voor het randprogramma dat Stroom bij tentoonstellingen organiseert. Hierin worden thema's van de tentoonstelling uitgelicht en uitgediept.

De Stroom School bij Agnieszka Kurant bestaat uit een aantal rondleidingen, workshops en een avond met lezingen en gesprekken over haar werk.

Opening tentoonstelling met gesprek Agnieszka Kurant en Chris Fitzpatrick

Zaterdag 30 november 2013, 16 uur
Stroom Den Haag, Hogewal 1-9

Chris Fitzpatrick (New York, 1978) is directeur van Objectif Exhibitions, Antwerpen sinds 2012. Hij heeft onafhankelijk verschillende tentoonstellingen georganiseerd, waaronder *VEERLE* bij het Fondazione Sandretto Re Rebaudengo, Turijn (2013-14); *The San Francisco Pavilion*, 9th Shanghai Biennale (2012); *The Museum Problem* en *Walkie Talkie* bij Frutta, Rome (2012); *The Cat is on the Table* bij Spazio A, Pistoia (2011); *Nina Beier: What Follows Will Follow II* en *An Oration by Father Bertie Pearson, Priest of the Episcopal Church* bij Yerba Buena Center for the Arts, San Francisco (2010-11).

Fitzpatrick ontving een MA in Curatorial Practice van het California College of the Arts, San Francisco (2009) en kon verschillende curatoren residenties doen. Zijn geschreven werk verscheen in publicaties zoals *Pazmaker*, *Nero*, *Mousse*, *Fillip*, *Cura*, *The Baltic Notebooks* van Anthony Blunt, tentoonstellingscatalogi en boeken.

Tales to Tell: Schrijf workshops door Writerskitchen

12 december 2013, 16 januari en 13 februari 2014: 14 - 16:30 uur
Stroom Den Haag, Hogewal 1-9
Prijs: 20 euro.

Reserveren via: info@stroom.nl
(graag vermelden voor welke van de drie data u zich aanmeldt. Beperkt aantal plaatsen beschikbaar)

Workshop van 2 ½ uur door Kathy Mathys van Writerskitchen. Mathys is een ervaren schrijver en zal in haar workshop ingaan op plots, plot eendes en de politiek van editen en keuzes maken.

Kathy Mathys werkt voor Belgische en Nederlandse kranten en magazines als freelance journaliste. Zij schrijft over literatuur voor De Standaard der Letteren. Verder schrijft zij ook over eten: haar interesse gaat vooral uit naar eetcultuur in de brede zin van het woord. Haar eetverhalen verschijnen onder andere in Bouillon! Zij doet publieke interviews en werkt als docent creatief schrijven aan de Schrijversacademie. Momenteel werkt zij aan haar eerste boek dat zal verschijnen in 2015 bij De Bezige Bij Antwerpen.

Een avond over het werk van Agnieszka Kurant met Diederich Diederichsen, Pieter Fleury en James Richards

6 februari 2014, 17 uur
Stroom Den Haag, Hogewal 1-9
Reserveren: info@stroom.nl
Toegang: 7,50 euro

Diederich Diederichsen gaat in gesprek met **Agnieszka Kurant** over de tekst die hij speciaal voor de tentoonstelling geschreven heeft (zie p. 22). Diederich Diederichsen (1957) is een Duitse schrijver, muziekjournalist en cultuurcriticus. Hij is een van Duitslands meest gerenommeerde intellectuele schrijvers die zich op het kruispunt van kunst, politiek en popcultuur begeeft. Diederichsen werkte in Hamburg als muzikrecensent en redacteur van het Duitse tijdschrift Sounds in de hoogtijdagen van Punk en New Wave tussen 1979 en 1983. Tot de jaren 1990 was hij editor-in-chief van het invloedrijke subcultuur tijdschrift Spex in Keulen. Diederichsen is een productief schrijver wiens artikelen en teksten gepubliceerd worden in diverse tijdschriften en publicaties. Kranten en tijdschriften met bijdragen van hem zijn onder meer Texte zur

Kunst, Die Zeit, Der Tagesspiegel, Süddeutsche Zeitung, Artforum, en Frieze. Met zijn denken en zijn houding weerspiegelt Diederichsen een veelheid van invloeden. Zijn schrijven toont sporen van Post-structuralisme, Marxisme, Culturele studies, New Journalism, Beat literatuur, psychoanalyse, en Situationisme. Een belangrijk onderwerp van zijn schrijven is de spanning tussen subjectiviteit, identiteitspolitiek en cultuurindustrie in een Post-Fordistische samenleving.

Pieter Fleury (1955) bouwde de afgelopen 30 jaar naam op als regisseur en producent van documentaires, televisiefilms, opdrachtfilms en commercials. Zo regisseerde hij onder meer de documentaire *Ramses, où est mon prince* over Ramses Shaffy die het Gouden Kalf won voor de Beste Lange Documentaire in 2002. Fleury is oprichter van het filmproductie bedrijf Golden Monkey Enterprises. Als producent en regisseur maakte hij onder meer *Shanghai The Peoples City* (1985), *Mene Tekel* (1997), *Noord Korea, een dag uit het leven* (2004) en *Klokken van de Keizer* (2010). Als regisseur werkte hij 12 jaar voor het VPRO programma Diogenes.

Als mede-eigenaar van Acht en de Vlieg filmproducties maakte hij *Het Schitterende scherm, 50 jaar NOS-Journaal* (2006). Zijn meest recente film *Het Oordeel* (2011) gaat over de besluitvorming van rechters. Fleury werkt sinds 2012 als hoofd documentaires bij het Nederlands Filmfonds.

Kunstenaar **James Richards** (woont en werkt in Londen) maakt video's, is curator van film- en videoprojecten en werkt vaak met archiefmateriaal en gevonden filmmateriaal dat hij remixt en opnieuw samenbrengt. Hij geeft een presentatie die bestaat uit het screenen van zowel zijn eigen werk, fragmenten van collaboratieve kunstwerken die hij maakte en historisch werk van andere kunstenaars uit de Lux collectie met film en video materiaal van

kunstenaars. Ook zal hij een aantal van de thema's uit het werk van Kurant aanstippen. Recente solotentoonstellingen van Richards waren te zien bij Rodeo, Istanbul; Spike Island, Bristol (2013); CCA Kitakyushu (2012); Chisenhale Gallery, Londen en Rodeo, Istanbul (2011). Recente groepstentoonstellingen: *The Encyclopedic Palace*, Venice Biennale (2013); Lyon Biennale (2013); *Frozen Lakes*, Artists Space, New York (2013) en *The Imaginary Museum*, Kunstverein München (2012). Als curator heeft hij screenings georganiseerd bij instituten als Light Industry, New York en de ICA, Londen. In 2012 kreeg hij de Jarman Award voor film en video. Op dit moment verblijft hij in Berlijn als deelnemer van het DAAD Berliner Künstlerprogramm.

Foto: James Richards *Active Negative Programme* (2009) and *Untitled Merchandise (Lovers and dealers)* (2007), *The Imaginary Museum*, Kunstverein München

Rondleidingen

Op een aantal zondagen gedurende de tentoonstellingsperiode worden rondleidingen gegeven door verschillende mensen die vanuit hun specifieke achtergrond reageren op de expositie en de onderliggende thema's.

Zondag 12 januari 2014, 15 uur Rondleiding Machteld Rullens

Gratis. Reserveren niet nodig
Machteld Rullens (1988, Den Haag) volgt haar master opleiding Beeldende Kunst aan het Piet Zwart Instituut te Rotterdam. In haar werk worden documentaire en fictieve verhaallijnen gecombineerd om het gewone, in de vorm van video's, performances en installaties, op een andere manier te tonen. Hierbij beschouwt zij het spel dat tussen maker, acteur, voorbijganger en toeschouwer plaatsvindt als materiaal. Werk van Machteld Rullens is bij Stroom te zien in een kleine OpZicht presentatie (27 november 2013 t/m 12 januari 2014). Voor meer informatie zie: www.stroom.nl

Zondag 2 februari 2014, 15 uur Rondleiding Ton Geerts

Gratis. Reserveren niet nodig
Ton Geerts is conservator moderne

en hedendaagse kunst bij de RKD, Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie. De RKD beoordeelt, documenteert en beschrijft het hele jaar door kunstwerken. Vier keer per jaar organiseert de RKD tevens een soort Tussen Kunst en Kitsch-dag, waarop door bezoekers meegebrachte kunstwerken worden beoordeeld op hun echtheid en kunsthistorische waarde.

Zondag 9 februari 2014, 15 uur Rondleiding Vivian Sky Rehberg

Gratis. Reserveren niet nodig
Op de laatste dag van de tentoonstelling zal Vivian Sky Rehberg een rondleiding geven. Vivian Sky Rehberg is kunsthistoricus en criticus en Course Director van de Master of Fine Art aan het Piet Zwart Instituut. Ze behaalde haar doctoraat in de kunstgeschiedenis in 2000 aan de Northwestern University (Evanston, Illinois, USA). Ze was sinds de late jaren 1990 gevestigd in Parijs en werkte daar als curator, schrijver, vertaler en docent voordat zij in 2012 naar Rotterdam verhuisde. Rehberg is een redacteur van frieze magazine en publiceert over hedendaagse kunst en kunstenaars.

Lunchrondleidingen op vrijdag

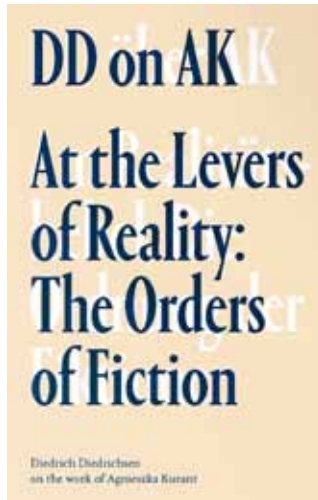
Meld je aan voor een lunchrondleiding op vrijdagmiddag! Voor meer informatie en reserveringen, gelieve contact op te nemen via: info@stroom.nl

Prijs: 12,50 euro per persoon

Rondleidingen voor studenten

Voor groepen studenten is er tevens de mogelijkheid om door de week rondgeleid te worden. Belangstellenden kunnen zich aanmelden via: info@stroom.nl

Prijs: gratis

Tekst van Diederich Diederichsen over het werk van Agnieszka Kurant

Prijs: 5,- euro

Ter gelegenheid van Agnieszka Kurant's tentoonstelling bij Stroom Den Haag heeft Diederich Diederichsen een tekst over haar werk geschreven. Deze tekst, vormgegeven door Atelier Carvalho Bernau, wordt uitgegeven als een klein boekje en is te koop bij Stroom.

Stroom Den Haag wordt ondersteund door de Gemeente Den Haag. Het programma wordt mede mogelijk gemaakt door Mondriaan Fonds, Stichting DOEN en Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

De tentoonstelling Agnieszka Kurant *exformation* komt tot stand i.s.m Sculpture Center, New York en wordt mede mogelijk gemaakt door het Adam Mickiewicz Institute, Polen.

Cutaways, 2013

Geproduceerd door Anna Lena Films in opdracht van Sculpture Center (New York) en Stroom Den Haag

Stroom Den Haag

Hogewal 1-9
NL-2514 HA Den Haag
www.stroom.nl

T +31(0)70 365 8985
F +31(0)70 361 7962
info@stroom.nl

Den Haag